

**L'orientació educativa i l'acció tutorial
al llarg i en cada una de les etapes
educatives i ensenyaments.
Aprentatge i formació continuats**

Aquest document ha estat elaborat amb la participació de representants de les diferents etapes educatives i ensenyaments del Departament d'Ensenyament i coordinat per la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat.

Setembre 2018

Índex

1. Presentació.....	4
2. Introducció.....	6
3. L'acollida, base de l'orientació i l'acció tutorial. Coordinació de les accions pedagògiques compartides entre etapes i ensenyaments	8
3.1 Actuacions.....	10
3.1.1 L'acollida, base de l'orientació en les transicions educatives.....	10
3.1.2 Coordinació de les accions pedagògiques compartides entre etapes i ensenyaments.....	13
4. L'acció tutorial i l'orientació acadèmica i professional al servei de la personalització i la projecció dels aprenentatges.....	15
4.1 Actuacions.....	17
5. Documentació.....	22
6. Glossari.....	24
7. Normativa d'aplicació.....	27
8. Infografies dels aspectes més rellevants.....	29

1. Presentació

L'aprenentatge continuat al llarg de la vida esdevé avui una condició clau per formar persones amb pensament crític i compromeses, amb més possibilitats d'inserció social i professional en una societat canviant i en evolució constant.

Els fonaments de l'aprenentatge continuat s'han de començar a establir en els primers temps d'escolarització i han de continuar i consolidar-se en tots els ensenyaments. Així, ja a les etapes educatives inicials cal fixar les bases per a l'autoconeixement, l'autoestima i la pràctica de la presa de decisions de l'infant, fonamentals tots tres per a la construcció o reorientació del propi projecte de vida del jove o l'adult. A partir d'aquestes bases, treballades com un continu educatiu, cal aportar a l'infant, el jove i l'adult, de forma ininterrompuda, els recursos i els elements per a l'adquisició de les competències que es requereixen per integrar-se en el món present i futur.

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació destaca com a principi general del sistema educatiu l'aprenentatge permanent i l'educació al llarg de la vida. També destaca com a principi específic, la formació integral de les capacitats intel·lectuals, ètiques, físiques, emocionals i socials dels alumnes que els permeti el ple desenvolupament de la seva personalitat. Aquest marc normatiu situa l'orientació personal, social, acadèmica i professional al servei del propi projecte de vida de cada un dels alumnes i concreta l'acció tutorial com a funció del docent per a l'acompanyament individual i col·lectiu dels alumnes.

L'organització de centre que ha de fer possible el desenvolupament d'aquests dos principis i de les seves actuacions orientadores i tutorials, es basa en l'exercici d'autonomia regulat en el Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, a partir del qual l'orientació i l'acció tutorial s'estableixen com a elements essencials de la tasca educativa dels centres.

A Catalunya els currículums d'educació presenten un enfocament inclusiu del sistema educatiu i fomenten la formació competencial i integral dels alumnes, la seva continuïtat formativa i l'aprenentatge permanent al llarg de la vida. Per promoure aquesta finalitat, l'orientació educativa, entesa com a orientació personal, social, acadèmica i professional, i l'acció tutorial esdevenen funcions transversals de tot el sistema educatiu i de responsabilitat compartida entre els diferents equips educatius que acompanyen els alumnes en el seu procés de formació.

La integració d'aquestes funcions en la formació competencial dels alumnes promou tres elements clau per a la seva continuïtat formativa i l'aprenentatge permanent:

- La creació de vincle, implicació i interacció amb l'aprenentatge, el centre i l'entorn, amb una actuació docent generadora de confiança i d'expectatives positives que l'acompanyi en la configuració d'una autoestima que l'ajudi a créixer.

- La reflexió i la presa de consciència del propi procés d'aprenentatge únic i intransferible.
- La transferència i la projecció dels aprenentatges, visualitzant la connexió del que aprèn l'alumne i com ho aprèn dins i fora de l'entorn escolar.

Per mirar de donar resposta a aquests tres reptes, el Departament d'Ensenyament ha elaborat aquest document, amb caràcter viu i en evolució, amb la finalitat de visualitzar l'acompanyament de l'alumne d'una manera coordinada des d'una línia pedagògica competencial i orientadora compartida. Així, promovent la continuïtat formativa es contribueix a la prevenció de l'abandonament escolar prematur, a la millora de l'èxit educatiu i a la inserció en la vida laboral del nostre alumnat.

Què aporta aquest document als equips de centre?

Promou l'orientació educativa i l'acció tutorial com a eina de prevenció de l'abandonament escolar i de la continuïtat formativa.

Ajuda a visualitzar i treballar l'orientació vocacional i professional des dels ensenyaments inicials i al llarg de totes les etapes i ensenyaments

Emfatitza la importància de l'orientació com un treball d'equip i de centre, en col·laboració amb tota la comunitat educativa i l'entorn.

Presenta les transicions educatives com a eina de qualitat en la continuïtat formativa de l'alumne, així com actuacions facilitadores per a la transició a la vida laboral.

Vincula l'acció tutorial amb l'orientació acadèmica i professional.

Distingeix i seqüencia l'orientació personal, la social, l'acadèmica i la professional.

Presenta actuacions facilitadores per a la transició a la vida laboral.

Ofereix als centres una planificació global i contínua d'actuacions d'orientació i acció tutorial.

Acompanya a l'hora de planificar, seqüenciar, implementar i avaluar l'orientació tant al llarg del procés formatiu de l'alumne com en cadascuna de les etapes i ensenyaments.

2. Introducció

L'orientació educativa i l'acció tutorial, com a funcions transversals i de responsabilitat compartida, són els principis nuclears de l'aprenentatge permanent i, per tant, de l'èxit educatiu de l'alumne i l'educació al llarg de la vida.

L'**orientació educativa** comprèn les accions de centre que promouen l'acompanyament personalitzat de l'alumne i requereix que els equips de centre incorporin estratègies didàctiques i pedagògiques afavoridores de l'aprenentatge i l'autonomia de l'alumne.

Cal posar les màximes expectatives en cada alumne i proporcionar-li l'oportunitat d'obtenir el màxim i el millor d'ell mateix, fomentant les seves potencialitats des de l'autoconeixement, l'autoestima i el compromís amb la tasca d'aprendre.

L'**acció tutorial** integra les funcions tutorial del docent, dels equips educatius i de tots els professionals de la comunitat educativa i té per finalitat contribuir, en col·laboració amb les famílies, a la implicació de cada alumne en el seu procés educatiu i al desenvolupament d'una dinàmica social positiva en la comunitat educativa.

El desplegament de l'acció tutorial demana la planificació, el seguiment i l'avaluació de les competències bàsiques i transversals i/o les capacitats clau inserides en cadascuna de les activitats de centre, d'aula i d'entorn.

La direcció del centre ha de vetllar perquè les funcions d'orientació i d'acció tutorial es portin a terme de forma distribuïda i coordinada entre tots els professionals del centre i la comunitat educativa. Així mateix, per fomentar la construcció compartida de coneixement i la coherència organitzativa i pedagògica, l'equip directiu ha de posar en relleu i promoure el treball conjunt entre els diferents equips de centre. El lideratge del mestre o mestra d'educació especial i de l'orientador o orientadora del centre afavoreix la construcció d'aquesta mirada en l'acompanyament de l'alumne.

Les funcions orientadora i tutorial del centre, de cada docent i dels equips educatius han d'iniciar-se i apuntalar-se en un procés planificat d'acollida dels alumnes i en una coordinació de les accions pedagògiques compartides entre equips al llarg de les diferents etapes i ensenyaments.

Un procés d'acollida sempre és condició necessària per a l'orientació de l'infant, el jove i l'adult, així com de les famílies. També cal desenvolupar la funció orientadora i tutorial en el si dels processos d'ensenyament-aprenentatge i dins de cada etapa o ensenyament, per mitjà d'actuacions diverses i diferenciades.

El document que es presenta s'estructura en dues grans línies de treball:

- L'acollida, base de l'orientació i l'acció tutorial. Coordinació de les accions pedagògiques compartides entre etapes i ensenyaments.

- L'acció tutorial i l'orientació acadèmica i professional al servei de la personalització i la projecció dels aprenentatges.

Tot i que cadascuna de les línies de treball té entitat pròpia, les actuacions proposades s'han d'implementar de manera integrada, amb la finalitat d'esdevenir una eina per als centres per visualitzar, planificar i avaluar l'orientació educativa i l'acció tutorial durant el procés de formació de l'alumne, tenint en compte també les oportunitats i necessitats de l'entorn.

La primera línia de treball, concebuda com l'orientació al llarg de l'escolarització de l'alumne, es concreta en dues àrees d'actuació: el procés d'acollida i les accions pedagògiques compartides d'equip entre etapes i ensenyaments.

La segona línia, concebuda com l'orientació desplegada dins de cada etapa i ensenyament, es projecta a través de dues àrees d'actuació: l'acció tutorial i l'orientació acadèmica i professional al servei de la personalització i la projecció dels aprenentatges de l'alumne.

Els documents necessaris per desenvolupar les dues línies de treball estan recollits a l'apartat 5 de documentació.

Al final del document hi ha un glossari terminològic en què es defineixen els termes bàsics que poden ajudar a la comprensió dels conceptes pedagògics d'orientació educativa i acció tutorial.

3. L'acollida, base de l'orientació i l'acció tutorial. Coordinació de les accions pedagògiques compartides entre etapes i ensenyaments

Com s'ha exposat, les funcions orientadora i tutorial de la tasca docent s'inicien en el procés d'acollida dels alumnes i es despleguen i s'enforteixen amb les accions pedagògiques compartides entre etapes i ensenyaments, per tal de promoure l'orientació educativa i l'acció tutorial "al llarg de" tot el procés d'escolarització i afavorir la continuïtat formativa.

El procés d'acollida comprèn el conjunt de mesures i actuacions que el centre educatiu posa en funcionament, d'acord amb l'ensenyament i l'edat dels alumnes, per acompanyar els alumnes i les seves famílies en el procés d'incorporació al centre educatiu o als nous ensenyaments.

Aquest procés ha de tenir lloc en diferents moments i les actuacions que se'n derivin s'han d'ajustar a les particularitats de cada un d'ells: escolarització per primera vegada; alumnes de nova incorporació; canvis de centre; transicions educatives en els canvis d'etapa o de cicle; o reincorporació al sistema educatiu.

Durant l'acollida cal tenir present els aspectes personals, socials, acadèmics i professionals perquè tots els infants, joves i adults es trobin en un ambient propici per desenvolupar plenament les seves capacitats i competències, que els permetran prendre decisions durant la construcció dels seus projectes de vida.

Les actuacions del procés d'acollida s'han d'ajustar a les singularitats de cadascun dels alumnes, de les seves famílies i dels centres educatius, amb èmfasi als alumnes que, per circumstàncies personals i/o socials, singulars, permanents o transitòries, requereixen accions de suport més personalitzat.

L'acollida dels alumnes té diversos objectius: transmetre confiança mútua i seguretat, promoure mecanismes de comunicació i suport, i donar i rebre informació que ajudi els alumnes a situar-se en el moment en què es troben i en les possibilitats que se'ls ofereix en endavant. Les mesures i actuacions derivades d'aquests objectius fomenten la creació del vincle, la interacció i la implicació de l'alumne amb l'aprenentatge, amb el centre i amb l'entorn.

L'acollida i la seva planificació es concreta en els documents de centre següents: el projecte educatiu de centre (PEC), les normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) i la programació general de centre (PGC). És un procés de treball dels equips educatius en què cal que tots els membres de la comunitat educativa siguin coneixedors de tot el procediment i de les actuacions a realitzar en cada moment.

La planificació de l'acollida ha de contenir les actuacions que es duran a terme; qui n'és el responsable; qui ha d'intervenir en cada moment (amb la participació d'altres

agents de la comunitat educativa, alumnes o exalumnes, famílies, PAS, etc.); i també la seva avaluació.

Pel que fa a la coordinació de les accions pedagògiques compartides entre etapes i ensenyaments, els agents educatius responsables de zona (inspecció d'educació, serveis educatius, etc.) han de planificar la coordinació entre etapes educatives o ensenyaments d'acord amb un plantejament de coherència pedagògica. Això significa establir sessions de treball de zona per ajustar aspectes com el disseny i la planificació del currículum, mesures d'atenció a tots els alumnes, acció tutorial, estratègies metodològiques i criteris d'avaluació, entre d'altres. Així mateix, també es poden establir col·laboracions amb els diferents agents del territori (serveis socials, ajuntament, etc.) per fer un projecte educatiu compartit de zona.

Aquesta dinàmica de treball afavoreix la coherència de les línies pedagògiques dels diferents centres, els estils docents, la planificació curricular i l'acompanyament a les famílies i, per tant, la continuïtat formativa dels alumnes.

Alhora, per afavorir l'èxit educatiu de tots els alumnes és imprescindible establir un marc de relacions i compromisos entre les famílies i els centres educatius. Les funcions de cadascun són diferents però complementàries. Tot i així es remarquen dos aspectes concrets a tenir en compte en aquest contínuum educatiu: el rol canviant de la família a mesura que l'alumne creix i madura, i la singularitat dels objectius pedagògics en cada una de les etapes i ensenyaments.

En definitiva, l'acollida dels infants, els joves i els adults i el treball pedagògic compartit ha d'impregnar totes les etapes educatives i tots els ensenyaments per tal de prevenir l'absentisme i l'abandonament escolar prematur, i afavorir la continuïtat formativa de tots els alumnes.

3.1 Actuacions

Aquesta línia de treball es concreta en dues àrees d'actuació: l'acollida, base de l'orientació en les transicions educatives, i la coordinació de les accions pedagògiques compartides entre etapes i ensenyaments. Ambdues àrees d'actuació cal treballar-les conjuntament de forma integrada i s'ha de vetllar per la coherència educativa del contínuum formatiu de l'alumne.

Les actuacions de cada una d'aquestes àrees estan recollides en una taula:

- Les actuacions de l'acollida es presenten organitzades cronològicament segons el moment del procés en què s'han de fer i emmarcades en les etapes educatives i ensenyaments* en què es considera oportú portar-les a terme. Tenint present l'autonomia de centre i el perfil de l'infant, del jove o de l'adult, cada centre educatiu haurà de concretar quines actuacions són les més adients per portar a terme en la seva planificació de l'acollida.
- Pel que fa a les accions pedagògiques compartides entre etapes i ensenyaments,* es distingeixen entre les de caràcter general, que són per a totes les etapes i ensenyaments i que els implica a tots, i les de caràcter específic, referides a algunes etapes i ensenyaments concrets.

* Abreviació de les etapes i ensenyaments: EI (educació infantil); EP (educació primària); ESO (educació secundària obligatòria); Batx. (batxillerat); FP (formació professional); ERE (ensenyaments de règim especial); EA (educació d'adults).

3.1.1 L'acollida, base de l'orientació en les transicions educatives

El procés planificat d'acollida s'inicia abans de la inscripció en un centre educatiu i continua a l'inici del procés d'escolarització. Els centres educatius han de planificar diverses actuacions d'acollida dels alumnes i les famílies que promouen la creació del vincle amb la nova comunitat educativa, i la implicació i la interacció de l'alumne amb l'aprenentatge, el centre i l'entorn. Això afavorirà la continuïtat formativa dels alumnes.

En la següent taula es recullen les diverses actuacions d'aquest procés d'acollida en les diferents etapes i ensenyaments, seqüenciades segons l'ordre cronològic en què tenen lloc:

- Prèvies a la inscripció: abans del procés d'inscripció al centre.
- A l'inici d'escolarització als nous ensenyaments: des que l'alumne es matricula al centre fins al primer dia de jornada escolar.
- Durant l'escolarització.

	Actuació	Descripció	EI	EP	ESO	Batx.	FP	ERE	EA
Prèvies a la inscripció	Familiarització amb l'entorn	El centre s'obre als infants i les famílies per compartir l'espai i l'entorn, durant un període determinat de temps, per tal de facilitar-los l'adaptació.							
	Jornada de portes obertes	Organització d'una jornada adreçada als alumnes i les famílies perquè puguin conèixer el projecte educatiu del centre, el seu funcionament, el caràcter propi i els serveis que ofereixen.							
	Activitats informatives diverses	Activitats diverses organitzades pel professorat i els alumnes del centre (tallers, conferències, etc.) adreçades als alumnes dels centres de procedència perquè el coneguin millor i s'hi familiaritzin.							
	Entrevista inicial i valorativa amb els alumnes	Actuació específica dels centres de formació d'adults, en què es fan entrevistes personalitzades als alumnes per orientar-los i valorar l'assignació del nivell dels diferents ensenyaments.							
A l'inici d'escolarització als nous ensenyaments	Entrevista inicial amb les famílies i/o els alumnes	Primera presa de contacte entre el centre i les famílies i/o alumnes, depenent de l'etapa educativa o l'ensenyament, per iniciar el coneixement mutu i la concreció dels compromisos educatius compartits.							
	Reunió inicial amb les famílies i/o els alumnes	Reunió col·lectiva per rebre les noves famílies i/o els alumnes, presentar-los el tutor/a i donar-los informacions generals, de centre, de grups...							
	Reunió per a la concreció de la corresponsabilitat entre família i centre educatiu	Trobada individual amb les famílies i/o els alumnes per acordar els compromisos educatius compartits i que es concreten en la carta de compromís educatiu que han de signar tots els implicats.							
	Període d'adaptació	Organització singular durant un període de temps per afavorir l'adaptació dels alumnes i les famílies: cada centre determina quins i quants alumnes, la durada, qui hi ha d'intervenir (educadors i/o pares), quina flexibilitat horària convé fer, etc. S'ha d'acompanyar amb una documentació d'observació i seguiment de l'adaptació de l'alumne.							

	Actuació	Descripció	EI	EP	ESO	Batx.	FP	ERE	EA
Durant l'escolarització	Valoració de l'adequació de l'itinerari formatiu	Durant el primer trimestre del nou ensenyament, el tutor/a i/o l'orientador/a, conjuntament amb l'alumne i/o la família que ho necessitin, valora la idoneïtat de l'itinerari formatiu triat.							
	Avaluació diagnòstica dels alumnes	Realització de proves, entrevistes i observacions dels alumnes per conèixer les seves habilitats professionalitzadores.							
	Sessions informatives per als alumnes	Presentació als alumnes que es fa a l'inici de la incorporació al nou ensenyament per guiar-los i introduir-los tant al centre com als nous estudis postobligatoris.							
	Acompanyament entre alumnes	Realització d'accions diverses que porten a terme els alumnes de diferents nivells educatius per fomentar la relació i el coneixement entre ells i el nou ensenyament: apadrinament, tutoria entre iguals, alumnes tutors, tutors-guies...							
	Activitats de cohesió de grup	Organització, a càrrec de l'equip docent i/o l'equip de tutors, d'activitats diverses (sortides, jornades esportives, dinàmiques de grup...) per afavorir la cohesió entre tots els alumnes i grups i la vinculació al centre.							
	Acollida d'alumnes matriculats fora de termini	Elaboració d'un pla específic d'acollida als alumnes matriculats fora de termini que garanteixi el seguiment dels estudis d'acord amb la programació prevista.							

3.1.2 Coordinació de les accions pedagògiques compartides entre etapes i ensenyaments

El treball pedagògic compartit entre etapes i ensenyaments per facilitar la continuïtat formativa és un factor d'èxit i de qualitat educativa. Un procés orientador ha de ser continuat i coordinat al llarg de tota l'escolarització de l'infant, del jove i de l'adult. Així, s'han d'establir i planificar sessions de treball entre centres per compartir criteris pedagògics i de seguiment dels alumnes.

En la següent taula es recullen les diverses actuacions que cal fer, agrupades segons les accions pedagògiques comunes a totes les etapes i ensenyaments i les accions pedagògiques específiques entre algunes etapes i ensenyaments.

	Actuació	Descripció	EI	EP	ESO	Batx.	FP	ERE	EA
Comunes	Actualització dels documents de centre	Planificació i concreció de les mesures de coordinació entre etapes i ensenyaments en els diferents documents de centre (PEC, pla d'acollida, PGA...).							
	Sessions de treball pedagògic compartit entre etapes i ensenyaments	Reunions dels grups de treball creats en diferents formats (per zones, entre centres, treball en xarxa...) per treballar temes comuns: acció tutorial, entorns d'aprenentatge, metodologies, etc.							
	Participació en les comissions municipals	Intervenció dels diferents centres educatius d'una població en les comissions municipals per fer el seguiment dels alumnes per prevenir l'abandonament escolar.							
	Sessions de traspàs d'informació entre etapes i ensenyaments per al coneixement de l'alumne	Reunions entre centres en què participen docents, orientadors i els serveis educatius per traspasar la informació dels alumnes per fer-ne el seguiment en el canvi d'etapa o ensenyament. El RALC i Esfera són eines que ajuden a fer aquest traspàs.							
	Coordinació entre centres educatius de qualsevol territori	Reunions de grups de treball en xarxa entre centres de diferents territoris per compartir treball pedagògic.							

	Actuació	Descripció	EI	EP	ESO	Batx.	FP	ERE	EA
Específiques	Realització de projectes comuns entre diferents centres educatius	Des de diferents àmbits o matèries es realitzen projectes comuns entre ensenyaments professionals i de règim especial i centres educatius de primària i secundària.							
	Col·laboració amb centres d'ensenyament superior	Programes de col·laboració entre centres educatius i centres d'ensenyament superior, com tutorització de treballs de recerca, estades formatives d'alumnes i professors, etc.							
	Coordinació entre centres educatius d'ESO i batxillerat i els de règim especial	Lliurament d'informació dels centres d'ensenyaments de règim especial (ERE) sobre les proves específiques d'accés a aquests ensenyaments als centres educatius d'ESO i batxillerat.							
		Treball conjunt per compartir informació dels alumnes entre les escoles de música i dansa i els centres d'ESO i de batxillerat amb l'objectiu de fer un bon seguiment de les mesures de simultaneïtat.							
		Treball conjunt per compartir informació dels alumnes entre els centres d'ensenyament de règim especial professionalitzadors i els centres d'ensenyaments superiors de música, dansa, art dramàtic, disseny i conservació i restauració de béns culturals, per accedir a aquests estudis.							
Coordinació entre les etapes educatives i l'educació d'adults	Treball conjunt per compartir informació dels alumnes entre les escoles d'adults i els centres o institucions de procedència, amb la col·laboració de l'EAP per a aquells alumnes amb necessitats específiques.								

4. L'acció tutorial i l'orientació acadèmica i professional al servei de la personalització i la projecció dels aprenentatges

Com queda recollit a la introducció, el procés d'acollida i la coordinació de les accions pedagògiques compartides entre etapes i ensenyaments no són una condició suficient per a l'orientació i l'acompanyament de l'infant, el jove i l'adult. També cal desplegar les funcions orientadora i tutorial del centre, dels equips i del docent en el si dels processos d'ensenyament-aprenentatge i educatius. Aquesta segona línia de treball es fonamenta en el concepte de l'orientació educativa dins de cada etapa i ensenyament, "l'ample" de l'orientació.

Així, en cada etapa i ensenyament, l'orientació educativa, en les seves dimensions personal, social, acadèmica i professional, es concreta en actuacions d'**acció tutorial** i d'**orientació acadèmica i professional**. Depenent de l'edat de l'alumne i de la singularitat dels objectius de cada etapa educativa o ensenyament, es posarà més èmfasi en algunes d'aquestes actuacions.

L'acció tutorial, entesa com a acompanyament de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge i en la construcció del seu projecte de vida com a ciutadà responsable, ha d'estar inserida en cadascuna de les activitats de centre amb una visió transversal i compartida entre tots els equips educatius. Per tant, l'acció tutorial es treballa a tots els espais i els temps de centre.

El desplegament de les funcions orientadora i tutorial en el si dels processos d'ensenyament-aprenentatge possibilita la **personalització** de l'aprenentatge i comporta que els equips de centre, partint de l'heterogeneïtat dels alumnes com a valor, dissenyin entorns d'aprenentatge que permetin afavorir la resposta educativa singularitzada.

Per tal de construir la transversalitat de l'orientació educativa i l'acció tutorial, el disseny d'aquests entorns d'aprenentatge requereix la planificació d'estratègies didàctiques i pedagògiques que potenciïn que l'alumne:

- s'impliqui en el seu procés d'aprenentatge i el gestioni;
- utilitzi la comunicació com una eina de construcció d'aquest aprenentatge;
- sigui actiu i protagonista en tot el seu procés d'aprenentatge i de desenvolupament personal i social;
- transfereixi i projecti els seus coneixements a altres contextos dins i fora del centre; i
- prengui decisions sobre la seva projecció acadèmica i professional.

La **projecció** dels aprenentatges possibilita a l'alumne la connexió del que aprèn al centre amb la vida fora de l'entorn escolar, cosa que li aporta una nova visió i percepció del món.

Des de les primeres etapes educatives i de manera progressiva, aquesta visió i percepció del món que aporta la projecció del que aprèn li permet anar descobrint les seves motivacions, preferències i interessos sobre el que fa, el que coneix i el que sap, i sobre el que voldria fer, conèixer i saber. La projecció és, per tant, un dels elements de base del que anirà sent el procés de construcció del seu projecte de vida.

L'alumne necessita que, al llarg del seu procés d'aprenentatge, el centre, els equips i els docents li aportin les eines necessàries perquè vagi descobrint i concretant el seu itinerari formatiu i el que podria ser més endavant la seva dedicació professional.

L'orientació acadèmica i professional, ajustada a les singularitats de cada etapa educativa, és cabdal en aquest procés de construcció, en què és important fer conèixer a l'alumne el ventall de les possibles sortides professionals i de les competències professionals associades a cadascuna d'elles; per això cal la permeabilitat dels centres educatius amb el seu entorn i el suport i la implicació d'entitats, empreses i agents econòmics, socials i culturals.

Així doncs, des de totes les àrees, àmbits, matèries o unitats formatives, en activitats d'aula, de centre o d'entorn, i reforçats des dels espais i els temps de tutoria, cal incorporar continguts d'orientació acadèmica i professional, tenint present el següent:

- Cal promoure la reflexió de l'alumne i la presa de consciència de si mateix, i dels seus interessos, habilitats, capacitats, aptituds i valors.
- La construcció de l'itinerari formatiu professional i del projecte de vida del jove requereix simultaniejar la reflexió i la presa de consciència de si mateix amb l'exploració i el coneixement de l'entorn personal, social, acadèmic i laboral.
- L'exercici de l'autonomia i de la presa de decisions és un procés continu al llarg de la formació i de la vida, que cal promoure des de les primeres etapes educatives.

En aquest procés, els equips educatius i els docents han de posar les màximes expectatives en cada alumne i proporcionar-li l'oportunitat d'obtenir el màxim i millor d'ell mateix, reforçant-ne l'autoestima i afavorint-ne l'autoconeixement i el compromís amb la tasca d'aprendre.

Així, per tal de regular el procés d'ensenyament-aprenentatge, els docents han d'identificar les dificultats i els progressos d'aprenentatge dels alumnes (avaluació formativa) i possibilitar, alhora, el desenvolupament de les potencialitats dels alumnes per autoregular el seu propi aprenentatge (avaluació formadora).

4.1 Actuacions

Aquesta línia de treball es concreta en dues àrees d'actuació: l'**acció tutorial** i l'**orientació acadèmica i professional**. Ambdues àrees cal treballar-les conjuntament de forma integrada, perquè estan al servei de la personalització i la projecció dels aprenentatges.

Per tal de vetllar per la coherència educativa del contínuum formatiu de l'alumne, les actuacions d'aquestes àrees en les diferents etapes i ensenyaments* es recullen en una única taula i es presenten estructurades en eixos d'actuacions de centre que es despleguen en un seguit d'accions i no responen a cap ordre cronològic.

Cada centre educatiu, en funció dels objectius pedagògics de la seva etapa o ensenyament, així com del moment maduratiu dels alumnes, ha d'aplicar les actuacions que consideri més adients.

*Abreviació de les etapes i ensenyaments: EI (educació infantil); EP (educació primària); ESO (educació secundària obligatòria); Batx. (batxillerat); FP (formació professional); ERE (ensenyaments de règim especial); EA (educació d'adults).

Eixos d'actuació		Accions de centre	EI	EP	ESO	Batx.	FP	ERE	EA
Actualització del projecte educatiu de centre (PEC)	Descriure i concretar en el PEC els principis i objectius de l'acció tutorial compartida entre tota la comunitat educativa.								
	Revisar i avaluar, en els equips de centre (equips docents, comissió pedagògica, comissió d'atenció a la diversitat, etc.), les actuacions descrites en el PEC respecte a l'acció tutorial.								
	Planificar l'acció tutorial del centre (PAT).								
Desplegament de les competències bàsiques dels àmbits associats a les àrees i matèries i dels àmbits transversals, i de les capacitats clau	Programar, implementar i avaluar activitats de centre tenint present les competències bàsiques dels àmbits transversals i/o les capacitats clau.								
	Programar, implementar i avaluar el desplegament del currículum competencial tenint present les competències bàsiques dels àmbits transversals i/o les capacitats clau.								
	Programar, implementar i avaluar les activitats específiques dels temps i espais de tutoria amb el grup-classe tenint present les competències bàsiques dels àmbits transversals i/o les capacitats clau.								
	Fer activitats per al desenvolupament de les competències professionalitzadores (hàbits de treball, treball en equip...).								
	Determinar el pla de treball individual i del grup-classe a partir de l'avaluació diagnòstica.								
	Dissenyar, implementar i avaluar els programes de diversificació curricular.								
	Ajustar, per a aquells alumnes que ho requereixin, un pla de suport individualitzat (PI) a partir de la programació de les seqüències didàctiques competencials, amb la participació de l'alumne i de la família, si escau.								
	Elaborar un pla de suport individualitzat (PI) per als alumnes que segueixen mesures de simultaneïtat.								
	Elaborar una modificació curricular per als alumnes amb necessitats educatives especials i fer-ne el seguiment amb l'alumne i la família, si escau.								

Eixos d'actuació		Accions de centre	EI	EP	ESO	Batx.	FP	ERE	EA
Acció tutorial	Estratègies i eines per al seguiment de l'alumne: equips de centre, famílies i equips externs	Fer el seguiment de la carta de compromís educatiu i de l'addenda amb els alumnes i/o les famílies.							
		Compartir el seguiment de l'alumne en els diferents equips de centre: docents, tutors, departaments didàctics, comissió d'atenció a la diversitat...							
		Elaborar documents de seguiment de l'alumne: fitxa bàsica de dades en l'educació primària, i full de seguiment intern en l'educació secundària obligatòria i ensenyaments postobligatoris.							
		Fer el seguiment personal i acadèmic de cada alumne amb les famílies si escau: entrevistes individualitzades, contractes pedagògics, diaris d'observació...							
		Compartir amb l'alumne i la seva família el consell orientador elaborat per l'equip docent.							
		Lliurar un informe personal d'orientació a l'alumne i/o família, que consideri el seu itinerari formatiu i l'àmbit de definició professional.							
		Detectar alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) i fer-ne el seguiment.							
		Dissenyar estratègies organitzatives i didàctiques per acompanyar els alumnes en el seu procés d'aprenentatge des dels diferents equips de centre: comissió pedagògica, departaments didàctics, equips docents, equips de tutors, comissió d'atenció a la diversitat...							
		Implementar la comissió d'atenció a la diversitat o òrgan equivalent en els ensenyaments postobligatoris.							
		Dissenyar, planificar i compartir el seguiment de l'aprenentatge amb els alumnes i/o les famílies en diferents moments i amb recursos diversos (entrevistes, activitats de centre, informes, grups de diàleg, etc.).							
		Fer el seguiment dels alumnes en les comissions municipals entre els diferents centres i altres serveis (educatius, socials...) de la població per prevenir l'abandonament escolar prematur.							
Coordinar-se amb els serveis educatius i els serveis externs.									

Eixos d'actuació		Accions de centre	EI	EP	ESO	Batx.	FP	ERE	EA
Orientació acadèmica i professional	Activitats didàctiques d'aula i de centre (des de tots els àmbits o àrees, matèries o unitats formatives)	Programar, implementar i avaluar activitats didàctiques d'aula i de centre perquè els alumnes explorin i coneguin els seus interessos i/o expectatives acadèmiques i professionals, tenint presents tots els sectors professionals existents i trencant els estereotips de gènere.							
		Programar, implementar i avaluar activitats didàctiques d'aula i de centre perquè els alumnes explorin i coneguin els diferents perfils professionals que existeixen, trencant els estereotips de gènere.							
		Programar, implementar i avaluar activitats didàctiques d'aula i centre que promoguin que l'alumne conegui el sistema educatiu.							
		Programar, implementar i avaluar activitats didàctiques d'aula i de centre que promoguin que l'alumne, a partir del coneixement de si mateix, de les professions i del sistema educatiu, pugui anar elaborant el seu itinerari formatiu i professionalitzador.							
		Organitzar xerrades i altres activitats en què participin diferents agents de la comunitat educativa (exalumnes, famílies, persones expertes, professionals de diferents sectors...) per compartir experiències de diversos perfils professionals des de la vivència personal.							
		Fer activitats perquè els alumnes coneguin els perfils professionals i les expectatives d'inserció laboral que inclouen els diferents cicles formatius de formació professional i els ensenyaments de règim especial.							
		Portar a terme activitats sobre el funcionament de la borsa de treball del centre.							
	Temps i espais de tutoria	Acompanyar l'alumne en l'anàlisi personal d'interessos, aptituds i valors ocupacionals.							
		Acompanyar l'alumne en el coneixement en profunditat dels diferents ensenyaments i recorreguts formatius, partint dels seus interessos.							
		Ajudar l'alumne a elaborar el seu itinerari formatiu a partir del coneixement de si mateix, del sistema educatiu i dels seus interessos professionals.							
		Fer activitats per tal que els alumnes i les famílies coneguin els estudis d'ensenyaments professionals i universitaris i les respectives oportunitats professionals.							
Participar en fires d'orientació acadèmica i professional a diferents territoris.									

	Eixos d'actuació	Accions de centre	EI	EP	ESO	Batx.	FP	ERE	EA
Orientació acadèmica i professional	Estratègies i eines per al seguiment de l'alumne: equips de centre, famílies i equips externs	Acompanyar l'alumne en l'elaboració de la seva carpeta d'aprenentatge sobre les activitats d'orientació acadèmica i professional realitzades al llarg de l'etapa o l'ensenyament.							
		Fer entrevistes individualitzades amb l'alumne i/o la família per fer el seguiment de la seva orientació acadèmica i professional.							
		Assignar un referent d'orientació acadèmica i professional.							
		Coordinar-se amb serveis educatius i serveis externs.							
		Treballar en xarxa amb el servei d'informació juvenil, universitats, el Servei d'Ocupació, empreses de l'entorn, fundacions, etc., amb la finalitat d'aportar experiències de perfils professionals des de la vivència personal.							
		Fer el seguiment i/o la derivació dels alumnes pels serveis educatius de la zona, per tal que els alumnes puguin gaudir d'actuacions de polítiques d'ocupació municipals.							

5. Documentació

Documents	Descripció	EI	EP	ESO	Batx.	FP	ERE	EA
Carta de compromís educatiu	Document que té per finalitat potenciar la comunicació, la participació, la implicació, el compromís i la corresponsabilitat entre els centres i les famílies en l'educació d'infants i joves.							
Consell orientador	Eina de centre que ajuda a construir i concretar el projecte de vida de cada alumne. La finalitat d'aquest instrument pedagògic és registrar, acompanyar i guiar l'aprenentatge en cada moment i dimensió de la formació educativa dels alumnes.							
Expedient acadèmic de l'alumne	Document del centre que té la funció de recollir de manera acumulativa els resultats de l'avaluació obtinguts per l'alumne al llarg de la seva escolarització i totes les dades personals i acadèmiques rellevants. La custòdia i l'arxiu d'aquest expedient correspon als centres en què s'hagin cursat els estudis.							
Fitxa bàsica de dades i resum d'escolarització	Recull de dades bàsiques i observacions sobre l'alumne.							
Full de seguiment intern	Document intern que té la finalitat d'enregistrar les observacions, decisions i actuacions fetes respecte al procés d'aprenentatge de l'alumne; el seu contingut s'actualitza periòdicament d'acord amb l'evolució d'aquest procés.							
Informe competències bàsiques de 4t ESO	Informe del resultat de la prova de quart d'ESO que avalua les competències i coneixements bàsics que els alumnes han d'haver adquirit en competències comunicativa lingüística, científicotecnològica i matemàtica.							
Informe competències bàsiques de 6è primària	Informe del resultat de la prova d'avaluació de 6è de primària que avalua les competències i coneixements bàsics que han d'haver adquirit els alumnes al final de l'educació primària.							

Documents	Descripció	EI	EP	ESO	Batx.	FP	ERE	EA
Instruments de seguiment de l'acció tutorial (carpeta de l'alumne, portafolis...)	Recopilació d'informació i documentació reflexionada, on és possible trobar evidències de les accions fetes en referència a l'acció tutorial.							
Pla de suport individualitzat	Document per a la planificació de les mesures, actuacions i suports per donar resposta als alumnes que presenten necessitats educatives específiques o que es troben en situacions singulars.							
Planificació de l'acció tutorial	Recull de la planificació de les competències bàsiques i transversals i/o les capacitats clau en les propostes didàctiques de cada àrea, àmbit, matèria o unitat formativa; en les diferents activitats generals i projectes de centre; i en els espais i els temps de la tutoria. També ha d'incloure les actuacions compartides amb les famílies. Aquesta planificació ha de quedar recollida en el PEC.							
Proves específiques d'accés	Informació i requisits per a les proves d'accés de cada un dels diferents ensenyaments.							
Registre anual i documents de registre	Documents utilitzats per enregistrar i recollir les dades de l'evolució dels infants i les mesures de suport si escau. Cada centre determina el format d'aquests documents.							

EI: educació infantil; EP: educació primària; ESO: educació secundària obligatòria; Batx.: batxillerat; FP: formació professional; ERE: ensenyaments de règim especial; EA: educació d'adults

6. Glossari

Acció tutorial	Conjunt d'accions educatives que, en col·laboració amb les famílies, contribueixen a assolir les competències personals, emocionals i socials de l'alumne que són necessàries per poder desenvolupar el seu projecte personal, acadèmic i professional, i que són responsabilitat del conjunt de professors i personal del centre educatiu.
Acollida	Procés planificat de rebuda dels alumnes al servei de l'enfortiment de les transicions educatives i la continuïtat formativa. És un puntal de la funció orientadora, s'inicia abans de la inscripció en un centre educatiu i continua a l'inici del procés d'escolarització.
Acompanyament	Essència i acció principal de l'orientació educativa. El docent tutor que acompanya ofereix a l'alumne les ajudes didàctiques i pedagògiques necessàries perquè pugui desenvolupar el propi procés d'aprenentatge singularitzat, potenciant que s'impliqui en el seu procés d'aprenentatge i el gestioni.
Àmbit	Agrupació de les àrees o matèries de coneixement segons la seva afinitat i el seu caràcter complementari. A cada àmbit es defineixen les competències que l'alumne ha d'assolir en acabar l'etapa.
Avaluació formadora	Avaluació que persegueix desenvolupar la capacitat de l'alumne per autoregular-se. Es caracteritza per promoure que l'alumne reguli: si s'ha apropiat dels objectius d'aprenentatge; si és capaç d'anticipar i planificar adequadament les operacions necessàries per fer un determinat tipus de tasques; i si s'ha apropiat dels criteris d'avaluació.
Avaluació formativa	Avaluació amb finalitat reguladora de l'ensenyament i l'aprenentatge que té lloc durant el procés d'ensenyament-aprenentatge. El seu objectiu és identificar les dificultats i progressos d'aprenentatge dels alumnes, per poder adaptar el procés didàctic dels docents a les seves necessitats d'aprenentatge.
Capacitats clau	En la formació professional, s'entenen per capacitats clau les capacitats transversals que afecten diferents llocs de treball i que són transferibles a noves situacions de treball. Entre aquestes capacitats destaquen, per la seva freqüència i importància, les d'autonomia, empenedoria, innovació, organització del treball, responsabilitat, relació interpersonal i treball en equip.
Carpeta d'aprenentatge o portafolis	Col·lecció d'evidències (materials, activitats, productes...), escollides per l'alumne, reflexionades, parlades amb el docent, amb la intenció d'explicar l'aprenentatge efectuat. La carpeta d'aprenentatge o portafolis es construeix i reconstrueix al llarg del procés formatiu. Cada carpeta és única i personal, i és el mateix alumne qui decideix què hi posa. També pot ser en format digital. Esdevé un instrument de comunicació pedagògica entre l'alumne i el docent, evidencia el procés d'aprenentatge fet amb autonomia i en permet l'avaluació.

Carta de compromís educatiu	Document que situa, facilita i afavoreix la cooperació entre les accions educatives de les famílies i les del centre educatiu. Inclou les mesures i els compromisos que s'adopten per millorar la situació acadèmica, personal i social de l'alumne. Cada centre ha de concretar la seva carta de compromís educatiu, segons els principis, objectius, criteris i valors del seu projecte educatiu, respectant els drets i les llibertats de les famílies que es preveuen en la legislació vigent.
Competències bàsiques	Les competències bàsiques són aquelles que han d'estar a l'abast de tots els alumnes i han de servir de base i fonament per seguir aprenent al llarg de tota la vida, a més d'assegurar els mínims necessaris per a la comprensió i actuació en el món actual.
Competències professionals	Conjunt de coneixements i capacitats que permeten l'exercici d'una activitat professional d'acord amb les exigències de la producció i l'ocupació.
Competències transversals	Les competències transversals són aquelles que s'han de desenvolupar en el conjunt de totes les àrees o matèries i no tenen un suport disciplinari concret.
Comunitat escolar	"La comunitat educativa del centre, o comunitat escolar, és integrada pels alumnes, mares, pares o tutors, personal docent, altres professionals d'atenció educativa que intervenen en el procés d'ensenyament en el centre, personal d'administració i serveis del centre, i la representació municipal i, en els centres privats, els representants de llur titularitat." (Article 19.2 de la LEC)
Consell orientador	Eina de centre que ajuda a construir i concretar el projecte de vida de cada alumne. La finalitat d'aquest instrument pedagògic és registrar, acompanyar i guiar l'aprenentatge en cada moment i dimensió de la formació educativa dels alumnes. A 4t d'ESO es lliura com a document que aporta una orientació específica amb relació a l'itinerari formatiu i/o professionalitzador de l'alumne, fonamentada en la informació del registre o full de seguiment acadèmic que es va omplint al llarg dels nivells de l'ESO. Aquest consell l'elabora l'equip docent i el rep l'alumne i la seva família, o els tutors legals.
Currículum	Definició de les línies generals d'un procés educatiu considerant els destinataris, els objectius, els continguts culturals, les competències que s'han d'adquirir, l'organització de les activitats educatives, els mètodes d'aprenentatge i els criteris d'avaluació.
Espais i temps de tutoria	L'acció tutorial està inserida en cadascuna de les activitats de centre, amb una visió transversal i compartida per tots els docents i equips educatius de l'acompanyament de l'aprenentatge de l'alumne i de la seva construcció com a ciutadà responsable; per tant, no solament es treballa l'acció tutorial a l'hora de tutoria, sinó que tots els espais i els temps de centre són espais i temps de tutoria.
Etaques educatives i ensenyaments	El sistema educatiu comprèn les etapes i els ensenyaments següents: educació infantil, educació primària, educació secundària obligatòria, batxillerat, formació professional, ensenyaments de règim especial (ensenyament d'idiomes, ensenyaments artístics i ensenyaments esportius) i educació d'adults.

Orientació educativa	En les seves dimensions personal, social, acadèmica i professional, comprèn les accions de centre que promouen l'acompanyament personalitzat de l'alumne i requereix que els equips de centre incorporin estratègies didàctiques i pedagògiques afavoridores de l'aprenentatge i l'autonomia de l'alumne.
Pla de suport individualitzat (PI)	Document que recull les valoracions i la presa de decisions dels equips docents —amb la participació de l'alumne i de la família—, sobre la planificació de mesures, actuacions i suports per donar resposta a situacions singulars de determinats alumnes en tots els contextos en què es desenvolupa el projecte educatiu. El pla de suport individualitzat (PI) ha de ser una eina àgil i funcional.
Transicions i continuïtat formativa	Moments entre diferents etapes i ensenyaments del sistema educatiu que demanen adequar la funció orientadora a les necessitats de l'alumne. Els centres educatius han de preveure mecanismes de coordinació i de traspàs d'informació entre etapes i ensenyaments. El treball pedagògic compartit per facilitar la continuïtat formativa és un factor d'èxit i de qualitat educativa.
Transició i incorporació al món laboral	La transició a la vida laboral demana adequar les competències adquirides a les etapes formatives a les oportunitats i exigències de la vida adulta i productiva. Els centres educatius han de preveure mecanismes de coordinació amb agents de l'entorn i actuacions d'orientació professional.

7. Normativa d'aplicació

Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 106, de 4.5.2006).

Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009).

Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5685, de 5.8.2010).

Currículums

Decret 101/2010, de 3 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments del primer cicle de l'educació infantil (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010).

Decret 181/2008, de 9 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil (DOGC núm. 5216, de 16.9.2008).

Decret 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 6900, de 26.6.2015).

Decret 187/2015, de 25 d'agost, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 6945, de 28.8.2015).

Decret 142/2008, de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de batxillerat (DOGC núm. 5183, de 29.7.2008).

Reial decret 1147/2011, de 29 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu (BOE núm. 182, de 30.7.2011).

Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial (DOGC núm. 5830, de 3.3.2011).

Decret 28/2014, de 4 de març, d'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny, i de modificació del Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial (DOGC núm. 6576, de 06.03.2014).

Decret 84/2015, de 2 de juny, pel qual es crea el títol de la Generalitat de tècnic o tècnica d'animació en circ, i se n'estableix el currículum (DOGC núm. 6886, de 5.6.2015).

Decret 85/2015, de 2 de juny, pel qual es crea el títol de la Generalitat de tècnic o tècnica superior en tècniques d'actuació teatral, i se n'estableix el currículum (DOGC. núm. 6886, de 5.6.2015).

Decret 8/2017, de 31 de gener, pel qual es crea el títol de la Generalitat de tècnic superior en arts del circ, i se n'estableix el currículum (DOGC núm. 7301, de 3.2.2017).

Decret 24/2008, de 29 de gener, pel qual s'estableix l'ordenació curricular dels ensenyaments de dansa de grau professional i se'n regula la prova d'accés (DOGC núm. 5060, de 31.01.2008).

Decret 5/2017, de 17 de gener, de modificació del Decret 25/2008, de 29 de gener, pel qual s'estableix l'ordenació curricular dels ensenyaments de música de grau professional i se'n regula la prova d'accés, per incloure-hi diverses especialitats i potenciar diferents perfils dins de cada especialitat (DOGC núm. 7291, de 20.1.2017).

Decret 179/2014, de 30 de desembre, de modificació del Decret 25/2008, de 29 de gener, pel qual s'estableix l'ordenació curricular dels ensenyaments de música de grau professional i se'n regula la prova d'accés (DOGC núm. 6780, de 31.12.2014).

Decret 25/2008, de 29 de gener, pel qual s'estableix l'ordenació curricular dels ensenyaments de música de grau professional i se'n regula la prova d'accés (DOGC núm. 5060, de 31.1.2008).

Decret 169/2002, d'11 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de règim especial que condueixen a les titulacions oficials de tècnic d'esport i tècnic superior d'esport (DOGC núm. 3660, de 19.6.2002).

Decret 25/2014, de 25 de febrer, d'ordenació general dels ensenyaments esportius de règim especial (DOGC núm. 6571, de 27.2.2014).

Resolució de 19 de juny de 2012, per la qual s'estableixen els currículums dels ensenyaments d'informàtica d'aplicació als centres i aules de formació de persones adultes, que depenen del Departament d'Ensenyament.

Resolució de 10 de maig de 2013, per la qual s'estableixen els currículums dels ensenyaments corresponents a llengua catalana i castellana, llengua occitana, denominada aranesa a l'Aran, i a les llengües estrangeres, d'aplicació als centres de formació d'adults, que depenen del Departament d'Ensenyament.

Resolució de 14 de juny de 2016 de modificació de la Resolució de 19 de juny de 2012, per la qual s'estableixen els currículums dels ensenyaments d'informàtica d'aplicació a la xarxa de centres i aules de formació de persones adultes dependents del Departament d'Ensenyament i els centres municipals autoritzats pel Departament.

Decret 213/2002, d'1 d'agost, pel qual s'estableix l'ordenació curricular de la formació bàsica de les persones adultes: capítol 2, cicle de formació instrumental per a les persones adultes —articles del 9 al 15— i annex 1, currículum de la formació instrumental per a les persones adultes (DOGC núm. 3694, de 07.8.2002).

Decret 161/2009, de 27 d'octubre, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria per a les persones adultes (DOGC núm. 5496, de 2.11.2009).

8. Infografies dels aspectes més rellevants

L'orientació educativa i l'acció tutorial al llarg i en cada una de les etapes educatives i ensenyaments. Aprenentatge i formació

Març 2018

L'aprenentatge continuat al llarg de la vida esdevé avui una condició clau per formar persones amb pensament crític i compromeses, amb més possibilitats d'inserció social i professional en una societat canviant i en evolució constant.

-Llei 12/2009 del 10 de juliol, d'educació
-Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius
-Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu
Decreto curricular

- Formació competencial i integral
- Continuitat formativa
- Aprenentatge permanent al llarg de la vida

➔ L'orientació educativa, en les seves dimensions personal, social, acadèmica i professional, i acció tutorial, funcions transversals i de responsabilitat compartida pels

Elements clau per a la continuïtat formativa i l'aprenentatge permanent

1

La creació de vincle, implicació i interacció amb l'aprenentatge, el centre i l'entorn, amb una actuació docent generadora de confiança i d'expectatives positives que l'acompanyi en la configuració d'una autoestima que l'ajudi a créixer.

2

La reflexió i la presa de consciència del propi procés d'aprenentatge únic i

3

La transferència i la projecció dels aprenentatges, visualitzant la connexió del que aprèn l'alumne i com ho aprèn dins i fora de l'entorn escolar.

➔ Treball conjunt d'equips de centre per a la construcció compartida del coneixement i l'acompanyament de l'alumne. Lideratge de l'equip directiu i del mestre d'educació especial i/o orientador de centre. Participació de la comunitat educativa.

Línies d'actuació

1

L'orientació al llarg de l'escolarització

L'acollida, base de l'orientació i l'acció

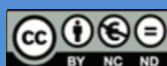
La coordinació d'accions pedagògiques compartides d'equip entre etapes i ensenyaments

2

L'orientació dins de cada etapa i

L'acció tutorial

Orientació acadèmica i professional al servei de la personalització i la projecció dels aprenentatges de

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Projecció dels aprenentatges Orientació acadèmica i professional

- 1** Elaborar un programa d'orientació planificat i estable
Ha de ser conegut i entès pels alumnes, professors, famílies, comunitat i empreses.
- 2** Aprendre i utilitzar la informació del mercat laboral i professional
Als 14 anys, joves i família haurien d'haver accedit i utilitzat informació sobre les carreres professionals.
- 3** Atendre les necessitats de cada alumne
Donar suport als estudiants amb una bona recerca de qualitat del mercat laboral local i nacional.
- 4** Vincular l'aprenentatge competencial a les competències clau del món professional
- 5** Relacionar-se amb les empreses i treballadors de l'entorn
A partir dels 11 anys, els estudiants han d'experimentar «trobades significatives» amb empreses.
- 6** Viure experiències de l'entorn laboral
Cada jove hauria de tenir i viure experiències dels llocs de treball per mitjà de visites, estades, projectes...
- 7** Establir trobades amb ensenyaments superiors
Treball conjunt i coordinat per conèixer els recorreguts acadèmics i professionals dels diferents entorns laborals i professionals.
- 8** Personalitzar l'orientació acadèmica i professional
Entrevistes personalitzades per orientadors de centre.